51105204: สาขาวิชาภาษาสันสกฤต

คำสำคัญ: สุขาวตีวยูหสูตร / อมิตาภะ / พุทธเกษตร

สุดาพร เขียวงามดี : การศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์สุขาวตีวยูหสูตร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ. ดร.สำเนียง เลื่อมใส, 300 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์คัมภีร์สำคัญของพระพุทธศาสนามหายาน นิกายสุขาวดี คือ คัมภีร์สุขาวตีวยูหสูตรซึ่งรจนาเป็นภาษาสันสกฤต และศึกษาเปรียบเทียบกับคัมภีร์ พระไตรปิฎกในพระพุทธศาสนา

ในตอนต้นกล่าวถึงแนวทางของพระพุทธศาสนาคั้งเดิมและการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่คติทาง มหายาน ก่อตั้งเป็นสำนักต่างๆมากมาย คังเช่น สำนักสุขาวดี ซึ่งมีพระสูตรที่สำคัญประจำสำนักอยู่ 4 สูตร คือ สุขาวตีวยูหสูตร จุลสุขาวตีวยูหสูตร อมิตายุรธยานสูตร และอมิตายุสูโตรปเทศ

จากการศึกษาพบว่า คัมภีร์สุขาวตีวยูหสูตรประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญดังต่อไปนี้ คือ ทรรศนะ เรื่องบารมี ทรรศนะเรื่องพระพุทธเจ้า ทรรศนะเรื่องพระโพธิสัตว์ ทรรศนะเรื่องจักรวาลและวิสุทธิภูมิ แนวคิดเรื่องการบูชาพระอมิตาภะ แนวคิดเรื่องมหาปณิธาน และแนวคิดเรื่องสุขาวดีกับทรรศนะต่างๆ

จากการเปรียบเทียบเนื้อหาในคัมภีร์สุขาวตีวยูหสูตรและคัมภีร์พระไตรปิฎกพบว่า คำสอนที่ แตกต่างกัน คือ แนวคิดเรื่องตรีกายของพระพุทธเจ้า และแนวคิดเรื่องพุทธเกษตร ในพระไตรปิฎกยอมรับ รูปกายของพระพุทธเจ้าว่ามีเพียงธรรมกายและนิรมาณกายเท่านั้น ส่วนสัมโภคกายในคัมภีร์มหายานไม่มี ระบุไว้ซึ่งก็เชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องพุทธเกษตรที่คัมภีร์พระไตรปิฎกไม่ยอมรับประเด็นนี้เช่นกัน ประเด็นเรื่องพุทธเกษตรนำมาซึ่งข้อแตกต่างกับคำสอนของพุทธเถรวาทมากมาย อาทิเช่น คำสอนเรื่อง ปัญญาญาณหรือกฎแห่งกรรม รวมทั้งข้อโต้แย้งอื่นๆที่ตามมา

รูปแบบการแต่งคัมภีร์สุขาวตีวยูหสูตรประกอบด้วยบทร้อยแก้ว มี 47 ปริจเฉทและแทรกบท ร้อยกรองในบางปริจเฉท ปริจเฉทที่ 8 สำคัญที่สุดเพราะเป็นเรื่องของปณิธานบารมีซึ่งเป็นคำสอนที่สำคัญ ที่สุดในคัมภีร์นี้และเป็นต้นแบบของมหาปณิธานที่มีชื่อเสียงอย่างมากในบรรคาคัมภีร์มหายานทั้งหมด

ภาควิชาภาษาตะวันออก	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ลายมือชื่อนักศึกษา	ปีการศึกษา 2554
ลายมือชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	

51105204 : MAJOR : SANSKRIT

KEY WORD: SUKHĀVATĪVYŪHA/AMITĀBHA/BUDDHAKSETRA

SUDAPORN KHIEW-NGAMDEE: AN ANALYTICAL STUDY OF SUKHĀVATĪVYŪHA

SŪTRA. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. SAMNIANG LEURMSAI, Ph.D.. 300 pp.

This thesis aims to analytically study an important sūtra in the Pure Land Sect in Mahāyāna Buddhism. It is Sukhāvatīvyūha Sūtra which was composed in Sanskrit, and to comparatively study with the Tripitaka.

This thesis begins with the primary way of the early Buddhism and the subsequent changes which led to the principles of Mahāyāna established as the various schools such as the Pure Land School in which there are four principal Sūtras of this school: Sukhāvatīvyūha Sūtra, Smaller Sukhāvatīvyūha Sūtra, Amitāyurdhyāna Sūtra and Amitāyusūtropadeśa

From the study, It is found that: The Sukhāvatīvyūha Sūtra consists of the views on the Pāramitās, the Buddhas, the Bodhisattvas, the Cakravāla and the Viśudhi Bhūmi, the worship of Amitābha, the Mahāpranidhāna and Sukhāvatī with other views.

It is also found that both the Sukhāvatīvyūha Sūtra and the Tripiṭaka contain the different teachings. : The concepts of the Buddhas Trīkāyas and of the Buddhakṣetra : In the Three Baskets,it is agreed that the Buddhas form and body consist only of the dharmakāyā and nirmāṇakāyā, but saṃbhogakāya appearing in the Mahāyāna Scripture is not found in the Three Baskets. The said information is of the connection with the concept of Buddhakṣetra which is not also accepted in the Three Baskets. The point about the Buddhakṣetra is very different from Theravāda Buddhism. such as the teaching of intuitive wisdom or the law of Karma including other kinds of disagreement.

The type of the composition of the Sukhāvatīvyūha Sūtra consists of the prose of 47 chapters in which the verses are included in some chapters. The 8th chapter is the most important one, because it is the Praṇidhāna pāramitā which is the most important teaching in this Sūtra, and is the famous model of Mahāpraṇidhāna in all Mahāyāna Scriptures.